

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni modelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 15 p. Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, L. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le področje in dostojno frankovano.
Rekopisov se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.50.

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 90—	celoletno	D 150—
polletno	45—	polletno	78—
3 mesečno	22.50	3 mesečno	39—
1	7.50	1	13—

* Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročninno vedno po nakaznici.
Na samo plačana naročila brez poslatih denarja se ne moremo ozirati.

Sestanek male antante v Ljubljani

— Beograd, 20. febr. (Izv.) VAŠ DOPISNIK DOBIVA IZ ZANESLJIVEGA VIRA SLEDEČO INFORMACIJO:

ČEŠKOSLOVAŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK DR. BENES SE NA SVOJEM POVRATKU IZ RIMA V DNEH OD 25. DO 27. T. M. SEŠTANE Z MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM G. NIKOLOM PAŠIČEM IN ZUNANJINIM MINISTROM DR. MOMČILO NINČIČEM V LJUBLJANI.

TU BO OŽIA KONFERENCA ZASTOPNIKOV MALE ANTANTE. IZMENJAKO SE MISLI O PROGRAMU ZA GENOVSKO KONFERENCO. ZA ČASA BIVANJA V BUKAREŠTI KONFERIRA G. NIKOLA PAŠIČ Z ROMUNSKIM MINISTROM.

SKIM PREDSEDNIKOM BRATIANOM.

PLENARNA SEJA MALE ANTANTE V BEOGRADU JE PRELOŽENA NA POZNEJŠI ČAS Z OZIROM NA TO, DA JE TUDI GENOVSKA KONFERENCA PRELOŽENA.

— Beograd, 20. febr. (Izv.) NA SEŠTANKU V LJUBLJANI BO ČEŠKOSLOVAŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK DR. BENES POROČAL G. PAŠIČU O USPEHNIH SVOJE MISLI V PARIZU, LONDONU IN RIMU. SEŠTANEK IMA ZGOLJ INFORMATIVNEGA ZNAMENJA.

— Beograd, 20. febr. (Izv.) SEŠTANKA V LJUBLJANI SE UDELEŽI TUDI ČEŠKOSLOVAŠKI POSLANIK NA NAŠEM DVORU GOŠPOD KALINA.

Čaju bi bil položaj jasnejši in enostavnejši.

Toda, kar se ni zgodilo, se ne da več popraviti. Nedavno sem slučajno prisostvoval pogovoru dveh odličnih državnikov. Pogovarjala sta se kakšna bi bila taka separacija in sta na karti črtala mejo. Lož bi pripadla Jugoslaviji, ker je strategična točka. Kočevje tudi. Potem bi bila granica po Gorjancih do Kottanjevice in dalje proti Zagrebu. A ne prišla bi zelo daleč od Zagreba, ker je pri Petrinji že mnogo Srbov. Od tam bi se zavila proti severu. Odcepila bi se torej večina Kranjske, Stajerske, večina zagrebške, večina belovarske in vsa varaždinska županija. Drugo poglavje bi tvorilo ekonomsko in finančno vprašanje.

Tako bi se bilo lahko govorilo takoj koncem vojne, sedaj pa je to samo retrospektiva v preteklost in vsako celjenje bi imelo za posledico revizijo, mirovnih pogodb. Znano pa je, da so države, ki so podpisale mirovne pogodbe, načeloma protivne vsaki reviziji, zakaj ako začnejo podirati na katerikoli točki, padejo lahko v celoti in potem imamo kaos. A tudi stvarno je nemogoče izvesti likvidacijo vsega, kar se je izvršilo v treh letih, ter se vrniti na prvotno točko. Država ni konkubinat, ki se lahko vsak čas razdere. Treba bi bilo likvidirati vse, kar se je izvršilo v treh letih in Srbi bi se sklicevali na vojno pravo, vojne pogodbe in srbsko narodno stališče. Slovenci in Hrvati pa na pravo samoodločbe, o katerem se znan, kako malo se je upoštevalo. Ni dvoma, da bi bilo stališče Srbov lažje in močnejše. Državimajo do Srbov obveznosti, katerih do nas nimajo. Slovenci bi vzburili komaj toliko zanimanja, kakor Litva ali Podkarpatska Rusija. Srbi so firma v zvezi narodov, mi pa nismo nobena, a velike države niso naklonjene, da mali in neznani narodi snujejo lastne države, o katerih se ne ve, kako se bodo razvijale. Velike države — morda izjemno Italijo — imajo interes na tem, da je Srbija velika in močna, slovenska in hrvaška država pa ni v njihovem interesu.

O separaciji torej ne more biti govora, ta izraz moramo smatrati samo kot neokusni balon ali izraz hipne razdraženosti.

Sedanje politično in upravno stanje v državi ni baš prijetno in te tudi škodljivo za razvoj parlamentarizma, ugled države in za gospodarstvo. Toda drži se lahko jako

jako dolgo. Državni posli bodo dalje, v deželi je mir, ljudstvo plačuje davke in daje rekrute. Skupščina dela vseeno, če so neki poslanci navzoči ali ne. Na tak način ne bo opozicija nikdar vrgla vlade. Palacky in Rieger sta bila druga moža, kakor Drinković in Radić in Čehi so pomenili v Avstriji kaj več kakor na Hrvaški v kraljevini SHS. A sta morala uvideti, da sta učinila napako z abstinenco in morala sta se vrniti v zbornico, ki je medtem izdelala centralistično ustavo za Avstrijo. Abstinenca je torej najslabše politično orožje, na drugi strani pa je tudi opozicija dvorezen meč. Stranki v opoziciji je lažje, ker ne nosi odgovornosti in lahko kritizira brezobzirno. Toda samo pod nogojem, da opozicija ni trajna in da ima nado, da pride do vlade. Opozicija, ki traja predolgo in nima opozicije, da pride do vlade, se izrojava in pridenja razpadati. Od same kritike ni mogoče živeti. Ljudstvo se bo naveščalo stranke, ki vedno le kritizira, a ne more nikdar priti do dela in ne more pokazati, kaj zna.

Vlada torej lahko počaka, da se opozicija naveliča in prične krhati. To pa lahko traja še dolgo.

Vmes med tema dvema točkama pa so različne možnosti sporazuma.

Sporazum bi bil seveda najidealnejša rešitev. Vprašanje samo, kako ga doseči.

Za sporazum je treba dveh in treh podlage zati. Tukaj pa nimamo pred sabo enotnega kompacienta, nego vrsto frakcij, ki imajo zelo različne programe: jugoslovenski klub, zajedničarji, frankovci, Radićevci. Eni žele avtonomijo, drugi federacijo, tretji samostalno Hrvatsko, četrti hrvatsko seliačko republiko. Drugače bi bilo, ako bi stala nasproti enotna opozicija z enotnim programom.

Na kakšni podlagi naj se doseže sporazum? — Pravijo na podlagi revizije ustave.... Toda, to je samo neregularni, ne pozitiven program. Ako stojiš na nekem mestu, ne moreš dvigniti noge, da stojiš drugam, ako veš, kam stojiš — je rekel g. Pašić na radikalnem kongresu. Edini načrt za revizijo ustave so izpreminjalni predlozi, katere je predlagal jugoslovenski klub. Recimo, da bi se sreceli v celoti — to se pravi, da bi se nad dvesto poslancev uklonilo volji petindvajsetih — s tem bi ne bilo doseženo ničesar. Bilo bi kakor da

da bi človeka, ki je bolan na trebuhu, operiral na nogi. Hrvatski blok noče avtonomije, nego nekaj čisto drugega. Stranke hrvatskega bloka pa niso predložile nobenega načrta. Zavrgle so tudi parlamentarni forum a niso podale nobenega drugega, kjer bi se bilo mogoče dogovarjati. Listi pišejo, da vlada in vladine stranke morajo iti opoziciji nasproti, toda komu iti nasproti, v čem iti nasproti, kam iti nasproti? Za sporazum je treba dveh in tudi opozicija ima svoje dolžnosti, ako hoče v resnici sporazum. Toda na ta način ni mogoče priti do sporazuma. Če pa ne pride, kaj potem? Država obstoji in bo obstajala. Stanje je neprijetno in težko, toda toliko je gotovo: do amputacije ne more priti, v avtonomije vseh pokrajin ne bodo Srbi nikdar orlovali, v federacijo še manj, seliačke republike, pa so utonile. Treba se le tudi vprašati, kaj predstavlja hrvatski blok? V njem je nekaj čez 60 poslancev, med njimi nekaj iz Bosne in Dalmacije. Predstavlja torej večino iz Hrvatske in majhne odločke iz drugih krajev. Toda skoraj tretjina poslancev iz Hrvatske je pri demokraciji, radikalnih in drugih. Na Hrvatskem prebiva skoraj 1 tretjina Srbov, a tudi Hrvati niso vsi blokaši. Najprej bi torej morali priti do sporazuma med hrvatskimi poslanci samimi. Če Hrvati nečisto, da jih majorizirajo Srbi, tudi sami ne smejo majorizirati Srbov. Ali pa bi moglo priti do razgovora samo z onimi okraji, kjer vladajo izključno blokaši, a to bi bilo zelo malo sveta. Kakor niso srbski poslanci iz Bosne zastopniki vsega bosanskega prebivalstva, tako tudi niso blokaši zastopniki vse Hrvatske. Gotovo je, da Srbi ne bodo nikdar prepustili hrvatskih Srbov Hrvatom.

Težko je torej govoriti o sporazumu, ako na drugi strani ni ne kompacienta, ne meritorne podlage. Hrvati govorijo mnogo o sporazumu, toda hočejo imeti načelno vprašanje (federacije, seliačke republike samostalne države) že izven razgovora. Razgovarjati bi se hoteli menda samo o načrtu, kako naj se to izvede. To se pravi, oni zahtevajo vnaprej kapitulacijo, razgovarjali bi se samo o načinu njene rešitve.

Ne more torej biti govora o amputaciji in tudi ne o separaciji.

Sporazum ali kaj?

V Beogradu, 17. februarja.

Mnogo se piše o potrebi sporazuma z opozicijskimi strankami. Večinoma se peča s to stvarjo časopisje dotičnih strank, a drugi listu to bolj beležijo. Iz tega bi se dalo sklepati, da so zainteresirane na tem v prvi vrsti dotične opozic. stranke na tem, da se izvlečejo iz svojega neorišnega položaja. Ker pa je tudi v interesu države, da se končajo mučne državnopravne debate, bi jim moral vsak državnik in vsaka državniška stranka iti kolikor mogoče na roko, da pride do sporazuma.

Teoretično je mogoče to-le: Prva skrajnost je, da vlada večina nadaljuje sedanji sistem brez ozira na opozicijo, druga protivna skrajnost, da se izvrši amputacija ali separacija. Med tema dvema točkama so različni načini sporazuma.

Beseda »amputacija« ali »separacija« je bila izgovorjena večkrat, toda nikdar resno. To je samo izraz razočaranja ali nevolje. I- i ga poedinič rabilo v stanju nepotrebnosti. Toda pogledajmo kakšna bi bila taka separacija.

V prvem navdušenju se ni ločilo, kaj je pripadlo državi z ostrino meča in kaj po dobrovolnih dogovorih. Srbi so imeli po vojnem pravu in po pogodbi z zavezniki brezdolno pravo

vico do vseh onih zemelj, kjer prebivalci so bili v toliko čez, da zavarujejo svoje gospodarske in vojaške interese. Čehi niso vprašali prebivalstva v Ašu ali v Hebu, če hoče prebivati v češki državi. Zahtevali so nemško ozemlje z gospodarskega in vojaškega stališča in ga tudi dobili. Istotako tudi Slovaška. Na tako stališče bi se bili lahko postavili tudi Srbi in so se tudi v Vojvodini. S tem bi bil njihov položaj na mirovni konferenci zelo olajšan. Zlasti bi imeli čisto drugo stališče napram Italiji. Toda pri nas je prišla vmes še neka druga stvar. Imeli smo »jugoslovenski odhod«, ki ni bil priznan kot narodna vlada, kakor je to bilo s češkim odborom, toda bil je priznan kot nekako zastopstvo Jugoslovenov, živčih v Avstriji. Ta odbor je pri antantnih vladah izražal željo, da se vsi Jugoslovenci iz Avstrije združijo s Srbi v eno državo in antanta je v to privolila, a privolila je tudi Srbija. Srbi bi bili lahko postavili svoje zahteve čisto neodvisno od odbora, samo po onih splošnih načelih, ki so bila merodajna za mirovno konferenco: satisfakcija, reparacija, garancija. Tako pa se v onem prvem navdušenju nista ločili obe stališči in sedaj se pojavlja tu in tam med Srbi obžalovanje, zakaj se to ni zgodilo. V tem slu-

Nihče ni sprejel Tristanskega poziva.

Tedaj pa je prijel Marke Izotnega konja za uzo in ga je odvedel k Dinagu; potem je stopil v stran, da se posvetuje sam s seboj.

Dinas je v svoji radosti izkazoval kraljici vse mogoče časti in se je vedel do nje zares viteški. Snel je je težki škrlatni plašč, in njeno vitko telo se je svetlikalo skozi fino obladičo in skozi dolgi svileni palčolan. In kraljica se je smehljala v misli na starega puščavnik, ki svojih denarjev ni štedil. Bogata je bila njena obleka, nežno njeno telo, žareče njeno oko, kakor solnčni žarek blesteti njeni lasje.

Ko so jo zagledali izdajalci, lepo in češčeno kakor prej, so jezdili v zlobni nameri k kralju. Pravkar se je trudil eden izmed kraljevih plemenitnikov, Andrej Nicole, da bi ga pregovoril: »Gospod, mu je dejal, sodbriži Tristana pri sebi! Po njegovi zaslugi boš užival še večje spoštovanje.«

In polagoma je omečil Markejevo srce.

Takrat pa so se približali izdajci od druge strani in so rekli:

»Kralj, poslušaj svet, ki ti ga dajemo po pravici in po postavi. Obrekovali smo kraljico; po krivici, priznavamo, ampak ako se vrne Tristana z njo njo na tvoj dvor, bodo iznova govorili o tem. Naj se Tristana oddalji za nekaj časa; nekega dne — gotovo — pa ga lahko pokličeš nazaj.«

Joseph Bédier:

20

Tristan in Izolda.

Roman.

Toda izmed teh treh pade eden po meču, drugi predt s puščico, a tretji utone; in kar se tiče gosdarja, ga pobije z batino v gozdu Frank Perinisa, plavalasec. Tako hoče Bog, ki sovraži vsakrjnjo predrznost, maščevati ljube, če na njih sovražnikih!

Na sestanku dobrih dne se je svetilo pri Pustolovskem brodu širno polje od visoko razpetih in bogato okrašenih šatorov baronov. Iz gozda je prijel Tristan z Izoto in ker se je bal naskoka, je imel na sebi oklepno srajco pod svojimi cunjami. Nenadoma sta se bila pojavila na robu gozda ter sta v daljavi, sredi njegovih plemičev, zagledala kralja Markeja.

»Prijeteljac, je dejal Tristan, »tamla so Vaš gospod in kralj, njegovi vitezi in vojščaki; že se nana približujejo, le še hip, in niš več se ne bova mogla pogovarjati. Pri Bogu, mogočnem in veličastnem, vas rotim: kadar prejmete od mene poročilo, storite, kar vam naročim.«

»Tristan, prijatelj moj, ako bom videla prstan z zelenim jaspisom, me ne zadrži noben stol, noben zid, nobena, še trko močna ključavnica, da bi ne storila, kar želi moj prijatelj!«

»Izota, Bog vam plačaj!«

Njena konja sta korakala drug ob drugem; on pa je vrgel svojega tesno k njej in se je oklenil s rokami.

»Prijatelj, je govorila Izota, »čuj moje poslednje prošnje: ti ostaviš to deželo, toda počakaj vsaj še nekaj dni! Skrij se, dokler ne zveš, kako se kralj vede do mene. Jezro ali dobroto! ... Sama sem. Kdo naj me brani proti izdajalcem? Strah me je! Logar Orri te sprejme skrivaj na stanovanje; priplazi se ponoči do razpadle kleti, tja pošljem Perinisa, da ti pove, ali mi nihče ne prizadeva boleste.«

»Nihče si tega ne bo upal, kraljica. Toda ostanem in se skrivam pri Orriju: kdorkoli bi ti storil šel, naj se me boji kakor zlega sovražnika!«

Obe četici sta si bili zdaj že tako blizu, da sta se lahko pozdravili. Za streljaj s lokom pred svojci je prišel dil v diru viteški kralj; s njim Dinas Lidsanski.

Ko sta plemiča dospela do Tristana, je ta zadržal Izotnega konja, pozdravil kralja in dejal:

»Kralj, tu ti vedem nazaj Izoto, slatolasko. Pred možmi tvoje dežele zahtevam od tebe, da mi dovoliš braniti se pred tvojim dvorom. Nikdar nisem bil obsojen. Dovoli torej, da se opravičim z dvobojem; ako padem, me sežgi z ognjem in žveplom; ako pa zmagam, dovolj, da ostanem pri tebi: ako pa tega nočeš, odpotujem v daljno deželo.«

meč in oklep ter jih oborožil z lastno roko.

Ko se je začelo mračiti, pa se je splazil Tristan, kakor je obetal kraljici, h gosdarju Orriju, ki ga je skrivil v razpadlo klet. Naj bi se čuvali izdajalci!

Dvanajsto poglavje.

RAZSODBA Z ZAREČIM ZELEZOM.

Dieu i a fait vertuz.

(Bérout)

Denovall, Andret in Gondoin so kaj kmalu mislili, da so na varnem: nedvomno, Tristan živi onkraj morja, v tako oddaljenih deželah, da jih ni možno doseči. Na dan nekega zveč, ko je kralj zaslišal lajanje tropa psov in ustavil svojega konja na gozdni planoti, so pridrveli vsi trije k njemu:

»Kralj, poslušaj naše mnenje. Nekdaj si brez sodbe zavrgel kraljico, in to ni bilo prav; danes pa jo oproščam brez sodbe: ali ni to zopet napaka? Nikoli se ni opravičila, in baroni tvoje dežele vama obema očitajo to. Svetujte jej raje, naj zahteva zase božjo sodbo. Ako je nedolžna, kaj jej more biti potem na tem, prističi na kosti vseh svetnikov, da ni nikdar grešila? Ali — ako je nedolžna — dvigniti žarečo železo iz ognja? Tako zahteva običaj, in s tem lahkim dokazom se za vedno razprši staro sumničenje.«

(Dalje prih.)

Svečanosti povodom zaroke našega kralja z romunsko kraljico.

Odhod kralja v Bukarešto. — Romunski narod pozdravlja našega kralja. — Velike ovacije v Temišvaru.

— **Beograd, 20. febr. (Izv.)** Nj. Vel. kralj Aleksander I. je včeraj ob 8.30 dopoldne odpotoval v spremstvu ministrskega predsednika g. Nikola Pašića, zunanjega ministra dr. Momčila Ninčiča, prvega svojega adjutanta generala Hadžića, dvornega maršala generala Jankovića in z ostalo številno suito v Bukarešto.

— **Zomboli, 20. febr. (Izv.)** Včeraj ob 1.50 popoldne je prispel dvorski vlak Nj. Vel. kralja Aleksandra na našo obmejno postajo. Kolodvor je bil okrašen z zelenjem in z državnimi zastavami. Kralj je izstopil. Narod je kralju priredil navdušeno ovacijo.

— **Temišvar, 20. febr. (Izv.)** Si po ob 6. je privozil dvorski vlak Nj. Vel. kralja Aleksandra na postajo. Tu so ga pričakovali odposlanci romunske vlade. Kralja je pozdravil romunski minister zaobračaja Vosoju in ravnatelj romunskih državnih železnice Todorescu. Temišvarsko prebivalstvo je našega kralja navdušeno pozdravilo in mu priredilo ovacijo.

— **Bukarešta, 20. febr. Danes ob 11. dopoldne** je Nj. Vel. kralj Aleksander prispel v Bukarešto na severni glavni kolodvor.

— **Bukarešta, 20. febr. (Izv.)** Romunski tisk priobčuje obširne poročne članke povodom oficijelne

zaroke Nj. Vel. kralja Aleksandra z romunsko kraljico Mariolo.

PROGRAM SVEČANOSTI.

— **Bukarešta, 20. febr. (Izv.)** Danes ob 11. dopoldne prispe Nj. Vel. kralj Aleksander v romunsko prestolico. Mesto je po vseh ulicah okraшено in v zastavah. Viharjo romunske zastave in naše trobojnice. Za svečanosti je izdelan obširen program. Takoj po dohodu kralja bo ob 12. blagodarjenje oz. zahvalna služba božja v romunski prestolnici cerkvi. Nato se vrši v kraljevem dvorcu Controceni gala-obeđ. Za danes ob 5. popoldne je določeno v palači praznovanje. Med zarokom se izmenjujejo prestani. Oficijelni zaroki prisostvujejo romunska vlada. Romunski minister zunanjih zadev priredi zvečer banket v čast ministrskega predsednika g. Nikola Pašića. Jutri v torko popoldne je velika vojaška parada. Po paradi bo sprejem diplomatskega dvora v svečani avdienci. Ministrski predsednik Bratianu priredi na čast Pašiću in dr. Ninčiču velik obed. Na obedu se izmenjujejo zdravice. Zvečer bo prirejen velik svečan koncert, na katerega je povabljen ves diplomatski kor in 400 oddelkov oseb. To je določeno za torko. V sredo je določeno prireditve v krogu romunske kraljeve rodbine. Zvečer je velika gala predstava v operi. V četrtek ob 8.30 minut jutraj zapusti kralj Aleksander Bukarešto.

— **Bukarešta, 20. febr. (Izv.)** Kralju Aleksandru sta pridružena za časa njegovega bivanja za posebno službo general Lubescu in pokovnik Jonescu.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Ponedeljek 20. februarja: Svet. D.
Torek 21. februarja: Zaprt.

Opera.

Ponedeljek 20. februarja: Zaprt.
Torek 21. februarja: Butterfly. A.

— **Hamlet** snovi odpovedan. Snovnjil »Hamlet« je bil zopet razprodan in na blagajni je prišlo blizu 10.000 K vstopnine. Mnogo ljudi je vzlic današnji strašnji bruluzi prihitelo celo iz ljubljanske okolice. Že ob 4.8. je bilo poslopje na vseh prostorih natlačeno polno. Toda za odrom je Hamlet bil ljubi boji za biti ali nebiti. Sladka Ofelija je izjavila, da jo v garderobi prevze, in obrnila je gledališču hrbet. Toda taktik ji je sporočil: »Ofelija, pojdi v kloster, a prej pridi še v gledališče! Zakurjeno je dovoli, pa zakurimo še.« In Ofelija se je vrnila. Toda med tem se je razburila Gertruda, kraljica danska. »Kaj? Ofelija si predrzne oditi? Mlado kri zebe!« Onda zebe tudi mene, ki sem že 40 let najsilnejša jugoslovanska umetnica, ki... ki... itd. In odšla je ogorčena. Zaman je poslal za njo gledališki taktik slugo: »Kraljica, vrnite se! Saj je Ofelija tudi že tu.« Kraljica za ni marala poslušati. Nato je poslal taktik pismo: »Vaše veleumetniško Veličanstvo rači blagovoljnost itd.« Gertruda pisma ni marala sprejeti. Končno je poslal g. taktik za njo fjakarja z gled. molstvom z vsem parlamenterskim polnočjem. Zaman. Kraljica je ostala neizprosna. Med tem je bilo že 8. in publiki se je javilo, da »Hamlet« ne morejo igrati, ker je kraljica danska demisijska. Publika, ki je prizgajala po snegu, blatu, lužah in bruluzi v tem takodaleč, je zaprosila: »Za igranje nam vsaj kaj drugega!« Toda tudi to je bilo nemogoče in gledališče se je med vsesplošno hudo nevoljo izpraznilo. Čuli so se vziki: »Nekaj gnilega je v državi danski! Najbolj žalostna pa je bila gledališka blagajničarka. Oh, Ofelija, čemu si razdružila Gertrudo!

— **Mascagnijeva opera »Parisina«**. V žimski »Constanze« uprizore Mascagnijeva opera »Parisina«, ki ji je napisal besedilo D' Annunzio. V Milanu je bila ta opera odklonjena; v Rimu se nadejajo velikega uspeha. Hkratu se slavi 80 letni jubilej, odkar je Mascagni zložil »Cavallerio«.

— **Prosvetna knjižnica »Kluba narodnih slovenskih akademikov v Celju«**. — Izšel je že drugi zvezek klubove prosvetne knjižnice, v kateri je pomenljivo predavanje g. rud. svetnika B. Bählerja, ki ga je imel na celjskem ljudskem vsesilnišču z naslovom: Premog in vodne sile. Knjižico, ki vsebuje na kratko najvažnejše podatke in glavne pojme o pomenu in izrabi premoga in vodnih sil in kateri je prideljana na koncu zanimiva statistika o vodnih silah posameznih držav z posebnim ozkom na vodno silo Jugoslavije, najpopolneje priporočamo. Cena izvodu 1 dinar, a poštno 10 par več. Naroda se pri: Klubu naprednih slovenskih akademikov v Celju. Narodni dom.

— **Roman »Tristan in Izolda«** tudi v srbskimi. V februarški števi »Srpskega književ. glasnika«, najuglednejšega srbskega mesečnika za književnost, vedo, nar. gospodarska in politična vprašanja, čitamo kratko biografijo Zofija Bedjéja, najmlajšega člana Francoske Akademije, in oceno njegovega romana o Tristanu in Izoldi. Joseph Bédier, eden najboljših živih poznavalcev srednjeveške književnosti — piše srbski kritik — je vzel nase, da z izobrazbo učenjaka in z dušo pesnika obnovi staro legendo o usodni ljubezni in smrti Tristana in Izolde. Njegova srečna rekonstrukcija starega keltskega romana iz 12. veka je imela tak uspeh, da mu je, bolj nego vse njegove znamenite

v njem marsikaj, česar ne bi imeli, ko bi »Zvonac« ne bilo... Mislimo torej, da ni treba več dokazovati, da imamo do »Ljublj. Zvonca« vsi posebno dolžnost, ki jo moramo izpolniti, da je to nekaj naš kategoričen imperativ in upamo, da v naši širši posebno bogatejši inteligenci še ni tako samrlo čustvo do naše kulture, da bi ne rešili tega, kar moramo rešiti. Naša slovenska knjiga — kakor sploh ves književni trg — preživlja težko krizo: enako je z revijami. Vino gre dobro, vkljub temu, da se je podražilo — knjiga ne gre, ker se je podražila. Znak dobe! Naša slovenska knjiga nima mecenov. Njeni mecen so njeni odjemalci. Vsaj ti naj ji ostanejo zvesti! »Zvonac« zvoni v ospredju našega literarnega dela: vsaka narodna slovenska hiša bi morala smatrati za svojo čast, da ima to revijo v svoji hiši. Mislimo, da bo vsak gost prejel naš dom na le po bogati lepi opravi — ampak tudi po revijah in knjigah, ki jih bo videl po naših mizah in knjižnicah. Med te spada pred vsem »Ljub. Zvonac«. Brez sodelovanja in podpore javnosti naša založništva in pisatelj ne bodo mogli vršiti svojega kulturnega dela.

Zamorčen roman dobil Goncourtovo nagrado. Na Francoskem je v zadnji dobi doživel izreden uspeh roman »Batulic«, ki ga je napisal René Maran. Podnaslov pravi, da je to spravi zameraki roman. Zamorski poglavar Batulic prireja veliko svečanost z igrami in pleši. Sredi veselja, ko možje in ženske plešejo — ženske nage, z razpuščenimi lasmi, namezanimi z ricinovim oljem, z nosnicami in ustnicami, okrašenimi z rasnobavrnimi stekli, z obročki na rokah in nogah. — možki, namazani z maslo, a praporčki in zvonički po vsem telesu — v prvem hipu se vrže Batulic z nočem na svojo ženo. Nevesta mu je z nekim mladim zamorcem. Umor se prepreči. A od fistišmal prežita tekmeča drug na drugega, kako bi se pobila. Na lovu vrže Batulic svoje kopje kakor slučajno na tekmeča, a ga ne pogodi;

toda neki panter, pregnan iz goščave, plane na Batulic in mu razmesari trebuh. Medtem ko nesrečni poglavar, »gategate«, v svoji kolibi umira z odprtim trupom, ki ga pokriva roj muh, se nezvesta žena brez srčnega vprico umirajočega moža udaja ljubimcu. Batulic hoče planiti vzlic strašnim mukam na nju, a ljubimca utečeta v šume... To je kratka vsebina tega odlikovanega zamorskega romana, brutalno naturalističnega in spekulativno lascivnega. A kritika hvali opise narave ter precizno in verno psihologijo teh elementarnih in rudimentarnih divjaskih duš. In kar nič ne dvomimo, da to roman kmalu preveden, saj zahtevajo ljudje dandanes le grobo senzacijske literarne hrane!

— **Zluka-kvartet** je nastopil v Celju s prav silnainim uspehom: njih umetniško izvajanje je čarobno uplivalo na občinstvo. Srečno izbran program je vzbujal vidno od točke do točke večje zanimanje in navdušenje. Beethovnov G-dur kvartet je poslušalce s svojimi globinimi motivi upeljal v kraljestvo umetnosti. Smetana »Iz mojega života« je občinstvo očaral s svojimi sinfoničnimi zvoki, ki so bolj prilili nego prvi kvartet. Borodino »Nocturno«, Dvojak »Humoreska« in »Valček« so želi navdušenje poslušalcev, ki so se čutili kakor v novem svetu fantazije. Dodatek Čajkovskega »Andante cantabile« je zvenel kakor sliki mirne sreče iz preteklosti. Umetniki so kazali da za njih ni tehničnih težkoč: srebrno čisto doneča g-struna primiviolinista sega globoko v dušo. Preciznost skupnega igranja vlija akorde kakor iz ene duše, vzbujala občudovanje in vpliva blagodejno: stroga ritmika, najfinišje in globoko čustveno izražanje motivov, mehek planišnino, stopnjevaloč se do ognjevitega viharnega fortissima, so vrline tega kvarteta, ki zna obvladati poslušalčovo dušo ter jo naslajati z božnimi darovi umetnosti. Velik narod bi se ponašal s takim kvartetom ter ga postavil na svetovno pozornost, da svet ceni njegovo veličino, storimo to dolžnost nasproti umetnosti tudi mi Slovenci, v kolikor nam je možno. S. B.

ruska koncepcija za »bližnji Iztoke« je bila od carice Katarine II. sledeča: Rusija dobi Carigrad in Dardanele. Osnuje se bolgarska, oziroma tudi grška država, ki bi stali pod ruskim vplivom. Avstrija dobi kot protikoncesijo vpliv nad srbskimi deželami. — Rusija je bila torej vedno protivna, da se osnuje velika srbska država in je proti nji protežirala Bolgare. Srbijo je hotela imeti samo za predmet, s katerim bi bila delala koncesije Avstriji. Samo kadar se je slo v boji proti Turkom, je imela Rusija skupen interes s Srbi, ter jih je pri tem izrabljala. To se je izpremenilo šele v zadnjih časih, ko je Nemčija pričela gojiti fantastični načrt, da v zvezi z Avstrijo zadobi pod svoj vpliv Turčijo in preko Carigrada pride v Mezopotamijo. S tem je seveda v živo zadela Rusijo in Anglijo. Obenem je ležala na poti v Carigrad Srbija, katero je bilo treba streči. Samo ta imperialistična nemška težnja je združila rusko in srbsko politiko. Drugače so srbski diplomati vedno nastopili samostojno, kot predstavljali majhnega in slabega naroda, seveda iskali opore kjer so mogli, a ravno pri ruski diplomaciji so vsled one zgodovinske ruske koncesije največkrat zadevali na ovire. To je zgodovinska resnica, kateri ni mogoče oporekati.

— **Albanska vlada** prosi Jugoslavijo za priznanje. Iz Beograda poročajo, da je albanski zunanji minister v imenu albanske vlade prošil našo vlado za priznanje sedanje vlade v Tirani. Istočasno prosi, naj naša vlada prizna Albanijo kot suvereno državo in naj pošlje svojega zastopnika v Tirano.

— **Dubrovniki »Narod«** prenehaj izhajati. Dubrovniški »Narod« naznanja v svoji zadnji številki, da preneha izhajati v interesu zdravega razvoja narodne radikalne stranke, ki ji želi najbljšeja uspeha.

— **Svedska zbornica** za Rusijo. Svedski parlament je dovolil pomožni akciji za gladijočo Rusijo kredit v znesku enega milijona svedskih kron.

— **Nemčija** plačala četrti obrok na račun reparacij. Nemška vlada je obvestila odbor za obnovo, da je te dni plačala pri označenih bankah četrti obrok v znesku 31 milijonov mark. Plačilo se je izvršilo v inozemskih devizah.

— **Car Nikolaj in Srbija**. V procesu Redoslavov v Sofiji je bil te dni zaslišan tudi bivši bolgarski poslanik v Petrogradu Mihail Madžarov. Tekom svojih izpovedi je navedel tudi tola podobnost: »Meseca novembra 1. 1914. sem imel priliko se razgovarjati s carjem Nikolajem. Razgovor je imel politično obilježje. Car mi je takrat rekel: »Govori se, da boje Bolgarjia napasti Srbijo. Toda povejta bolgarskemu kralju in njegovi vladi, da je Srbija naša zaveznica in da je napad na njo napad na vse njene zaveznike.« Te carjeve besede je poslanik sporočil bolgarski vladi, vendar pa ni iz Sofije dobil nobenih instrukcij, da bi ovrgel vesti, da namerava Bolgarska napasti Srbijo.

— **Italija dobi del Gube**. Angleški listi poročajo, da je angleška vlada v vzhodni Afriki stvorila že vse potrebne korake za odstotitev dela ozemlja Gube Italiji v smislu londonske pogodbe iz leta 1915, ki je zagotovila Italiji to teritorialno koncesijo v slučaju, ako se angleška in francoska posest v Afriki vedel vojne poveča. Italija upa, da ji bo Guba izročena meseca junija.

— **Mednarodni kongres pravnikov**. V Buenos Airesu se vrši meseca avgusta mednarodni kongres pravnikov.

— **Tripolitanci** nadlegujejo Italijane. Kakor poročajo italijanski listi, se pričeli Tripolitanci napadati italijanske posadke. Rimska vlada je poslala v Tripoli nove četa.

— **O zunanji politiki Italije** je priobčil »Piccolo« zanimiv članek: Sodba člankarja Pavla Grana je naravnost porazna. Povod mu je dala demisijska italijanskega veleposlanika v Parizu grofa Longarėja. Poslanik se je umaknil, ko je uvidel, da ga politika njegove lastne države zapušča na vseh koncih in krajih. Brez vsakega programa je ta italijanska zunanja politika. V svojem razmerju do Rusije zavaja Italijo v brezdomovinstvo, reška politika se je likvidirala s streli iz topov, albanska z umikom, maloazijska pa z odlašanjem. V Franciji je italijanska politika taka, da je ne more prenašati nikak vester Italijan. V Tunisu živi okoli 100.000 Italijanov, ali francoska vlada je mogla vse prebivalstvo v Tunisu proglasiti za francoske podanike. Kje so tu pravice Italijanov, ki žive v Tunisu? Kje je bila italijanska vlada? Tako je 100.000 Italijanov v Tunisu izročeni raznarodovanju. »Edinost« dostavlja h Granovemu članku tole: Prav ima g. Grano, da obsolja vsako krivico, ki se godi Italijanom kjerkoli si bodi. Z isto pravico se se smemo mi uprati vsaki krivici, ki se nam godi. To je naše neoporečno pravo, to je naš neodklonljiva dolžnost, to je naš »irredentizem«!

— **Stinnes povsodi**. »Dresdner N. N.« poročajo iz Pariza, da je portugalska vlada pripravljena postaviti svoje državna pomorska transportna sredstva in nemške ladje, svojčas zaplenjene na portugalski obali, pod kontrolo Stinnesovega koncerna, kateri zagotovi Portugalski vse prednosti pri transportu do nemških pristanišč. Ladje bi plule pod portugalsko zastavo. V zvezi s tem se pripravlja dekret, v katerim hoče portugalska vlada vse kristianjske pristojbine za tuje ladje znatno zvišati. Anglija protestira proti temu dekretu.

Politične vesti.

— **O razdelitvi države na oblasti** piše »Nedeljni Glasnik«, glasilo demokratičnih disidentov: »Ljublj. največji marljivosti novega pododpora v zakonodajnem odboru je usoda načrta o razdelitvi države na oblasti nezvestna. Ako se tudi poročilo, podobora zaključil z enodusnimi pozitivnimi predlogi, vendar čakajo načrt za razdelitev kraljevine na oblasti nove izkušnje v zakonodajnem odboru. In ker teče tudi vsa razprava o tem vprašanju vzporedno z drugimi diskusijami, ki so postale zadnje dni vrlo živahne med centralo in pokrajlinami, zlasti pa med Beogradom in Zagrebom, je jasno, da usoda razdelitve države na oblasti ni odvisna od samega zakonodajnega odbora in da bi celo njegov pozitivni sklep ne značil pozitivne zaključitve tega vprašanja. Ta skepticizem ne povzroča samo splošni dvomi v vrednost in ustvarljivost tega projekta, marveč tudi stališče obeh parlamentarnih vladajočih skupin, od katerih je odvisen ta zakonski načrt. Z demokratske strani se z nervozno groznicačevostjo deluje na to, da se razprava o tem zakonskem načrtu za vsako ceno konča v zakonodajnem odboru in da se sprejme v roku, ki ga določa ustava. Na tej strani še neprestano prevladuje glas onih, ki polagajo tako danes, kakor junija meseca 1921., največjo važnost na izvršeno čine na papirju. Na radikalni strani še ne obstoja novo izraženo mišljenje o razdelitvi države na oblasti, vendar pa je vedno bolj enodusno prepričanje, da današnji vladni projekt ne reševa problema. Zato so radikalci za sedaj samo izrazili bojazen pred »sprenagljeno rešitvijo«, ki bi lahko onemogočila sporazum z nezadovoljnimi hrvaškimi skupinami. Jasno je, da računajo le-ti s kompromisom v tem vprašanju kot z neobhodnim delstvom in da bi temu kompromisu v danem trenutku žrtvovali vse druge kombinacije... Kazalo bi torej, da bi se slovenski demokratični poslanci ne angažirali preveč na eno stran.

— **Shod SKS v Slov. Bistrici**. Včeraj je bil dobro obiskan shod SKS v Slovenski Bistrici. Ne shodu so govorili minister Pucelj in poslanci Drofenig, Dobnik in Mermolja. Shoda se je udeležilo veliko klerikalcev, ki so pod vodstvom urednika »Stražec« Goloba in tajnika SLS Grila, skušali shod razbiti. Minister Pucelj pa jih je z »energičnim nastopom prisilil k molku in se je nato shod v najlepšem redu vršil in končal. Klerikalci so izgubili na shodu gotovo polovico svojih pristajav, in eden izmed njihovih kmetiških voditeljev je glasno pozival k skupnemu nastopu vseh kmetov. Nastop klerikalcev v Slovenski Bistrici se je končal a veliko blamažo in z očitnimi fiaskom.

— **Moratorij**? Na zadnji seji radikalnega kluba je predložil pravosodni minister dr. Laza Marković zakonski načrt o — moratoriju. Vsebina tega načrta je nakratko ta-le: Vsaka protokollarna tvrdka, ki je dokazala, da je plačala davek in ki se hoče poslužiti koristi tega zakona, ima pravico, da v roku 15 dni po objavljenju tega zakona predloži trgovski zbornici prošnjo, kateri je treba priložiti tole: izkaz o stanju trgovine in o plačilih v inozemstvu ter dokazila o tem, da se je dolžna svota v resnici porabila za kupljeno blago. Trgovska zbornica imenuje komisijo petih članov, ki ima nalogo, da pregleda predloženo prošnjo in dokumente. Ako ta komisija prošnjo odobri, se jo izroči trgovinskemu sod-

Gospodarske vesti.

—g Pomanjkanje mesa. Izkušnja je pokazala, da je bilo obsejno mesto Maribor doslej v nabavi živine, mesa in sploh živinskih potrebščin odločilni faktor tudi za druga mesta ne le v Sloveniji ampak, da so tržne razmere v Mariboru vplivale tudi na sosednje Hrvaško. To potrjujejo obiski sejnov v Mariboru, še bolj pa ogromen izvoz, ki se tudi iz drugih okrajev Slovenije in Hrvaške ter Banata osredotočuje na tej obsejni postaji. Zato so nauki izhajajoči iz dosedanjih neurjenih razmer na mariborskem trgu istaklo važni tudi za ostala mesta. Važni so tem bolj, ker če bo šlo v Mariboru še nekaj časa tako naprej, kakor gre zadnje dni, ko celo hrvaški listi začudeno konstatujejo, da je doslej najcenejši Maribor postal najdražji, smo že dospeli v dobo katastrofe, ko niti ugodnejše situiranim srednjim slojem ne bo več možno dobiti mesa, ne ker ga ne bo, ampak ker bo — predrago. Saj stane že danes kg manjvrednega mesa 46—48 K a pri tem 1 kg dobi konsument po brezvestnosti mesarjev 30—35 dkg kosti. Pradsem se v Mariboru zdaj še le bridko maščuje, če zdaj neurjeno tržno nadzorstvo. O tem socialnem škandalu se je že dovolj govorilo in pisalo. Izkazalo se je, da ima mestno županstvo in sploh občinski svet čprav sestoj iz večine tistih socialistov, ki so prej ves čas obsojali razmere tržnega nadzorstva, še manj smisla za temeljito preudelitev te najvažnejše funkcije mestne občine, kakor so to pokazali vladni komisarij. Istotako je v mestno klavnico v Mariboru. Na čelo tega zavoda spada ves naš mož, večak, uradnik brez starih znanj z mesarji. Vsemu temu ne odgovarja sedanjí vodja klavnice, Slovenecem sovražni ravnatelj Kern. Več kot čudno je, da si tega moža ne upa nobena mestna uprava nadomestiti. Bilo je že toliko smrtdljivih ali saj sumljivih afer izkopanih, pa vse so bile zopet — zakopane, vse je ostalo zopet pri starem. Vpoštevati moramo, da je s klavnico v tesni zvezi združeno tudi sejmšče, in da baš neurjene razmere maribor-

skega sejmšča in klavnice, iz katere se izvažajo celi vlakci mesa in masti v inozemstvo, odločujejo tržne cene in nabava mesa določa izven Maribora. Mi nimamo nobene prave kontrole za one pijavke, ki so pravi vzrok podraženi živine in mesa, to so prekupčevalci. Kontrola pa je lahko izvedljiva. In sicer na podlagi živinskih potnih listov, po kateri bi se potom političnih oblasti dalo ugotoviti pravo prodajno ceno od producenta, ki je pri izvoznih kupcih navadno osleparjen. Moralo bi se tudi ugotoviti, kdo živinskih nakupovalcev ima oblastveno koncesijo za tako trgovino; mesar brez izrecno take koncesije sme nakupovati le toliko živine, kolikor jo sam potrebuje za svojo obrt in to živino mora nuditi podobni prodaji. Cene živini bi se po občinah morale določiti sporazumno s producenti, cene mesa sporazumno s mesarji in konsument. V sedanjih neurjenih razmerah pa delajo cene navadno le izvoznici in veliki mesarji. Potem se bori- mo z ekstremi glede izvoza: danes vpijemo naj se izvoz na vse kriplje propaga, da dvignemo valuto, jutri hočemo sploh vsak izvoz s silo ubraniti, ker nam samim primanjkuje meso in mast, kar povzroča pretirano dragino. Eno kot drugo ni prav. Izvoz mora biti svoboden, ampak konstantno tako reguliran, da je vsak izvoznik primoran najprej zadovoljiti domačo potrebo. Vsak izvoznikar bi moral oddati gotovi kvantum mesa ter masti in vso drobovino na razpolago svobodni mesnici, ki jo uravlja mestna občina za ravnejše sloje v cenamim mesom manjvredne živine, živine, katere meso pa je vendar višnje. Veliko vlogo igrajo tudi — kosti. Pri sedanjih praksi se kosti iz zadnjih boljših par kron, a prodajo jih poleg kakor meso. Poleg tega nakupujejo mesarji še kosti od prekačevalcev po 1 K oziroma par krone, a prodajo jih poleg kosti iz svoje živine po cenah za meso. Kostni od prekačevalcev in mesnih tovarn naj bi prevzela uprava avlobojne mesnice in bi se morale prodajati po najnižji ceni čisto posebej za one reve-

že, ki jih potrebujejo samo za juho. Iz klavnice bi se morala odpraviti vsaka kupčija, ker to zahteva že klavniški red iz zdravstvenih razlogov. Pri sedanjih razmerah pa se ravno v mestnih klavnica delajo kupčije z mesom, mastjo in drobovino, kar se zelo maščuje v dobrobit splošnosti. Tako je nekaj navodil, ki jih treba takoj vpoštevati ne le v Mariboru, če nečemo, da nas udari katastrofa brezmeane dobe še huje kakor si mislimo.

—g Za društvo »Vrtnarska šola« v Kranju vlnudno vabim vse posestnike in najemnike vrtov, — ter enako tudi vse ljubitelje prelepe vrtnarske stroke — k sodelovanju in podpiranju skupnih smotrov, ki naj doprinešjo h gospodarsko-strokovni povzdigi mile naše domovine. Naša organizacija se nahaja v najlepšem razvoju in vsakdo je vabljen, da pomaga k še hitrejši pomnožitvi potrebnih moči — da nam lude naše podjeje toliko prej moglo služiti v naš lastni blagor s tem, da se splošno skri- bi za razvoj vrtnarstva ter prav posebno dela na to, da se bodo tudi v mladini budilo veselje do tega najbolj idealnega ročnega dela, in tako popeljemo naš rod v boljše bodočnost. Društvo »Vrtnarska šola« ima ustanovljati v vseh posameznih krajih, koder seže naš delokrog, vzorne vrtove, iz katerih se bodo razdeljevali: semena, sadike, podtaknjence, devcesa in drugo. V teh društvenih vrtovih se bodo mladina učila koristnega dela; a obenem bodo te društvene postaje tako urejene, da bodo služile kot zadrževalni primernemu številu invalidov. Kako velikega pomena je primerna organizacija za vse posestnike in najemnike vrtov, se razvidi že iz tega, ker bodo društvo vzdrževalo posebne strokovnjake in izurjene delavce, da bodo dali strokovne nasvete in bodo sploh na razpolago za vzorno oskrbovanje vrtov. Vrtnarska znanost je tako obsežna, da je k uspešnemu razvoju te stroke potrebno celo krdele strokovnjakov; a vzdrževati iste je posamezniku nemogoče, pač pa bodo primerno razvita in v to poklicna organizacija v splošno in v prav posebej pa v korist svojih stalnih članov lahko nastavila zahte-

vam odgovarjajoče moči. Umetno vrtnarstvo je najprimernejše razvedrilo za invalide, a obenem je vzorno urejeno vrtnarstvo že iz svojega lastnega obrata zmožno vzdrževati marsikateremu siromaku, kar bode gotovo v odprmo bremenu, ki so nam je naložile razmere preteklih let. Izpeljava naših lepih načrtov nam vsem skupno v gospodarsko-trgovskem in v dobredelnem oziru prav za gotovo prinese koristi, in ker po mnogoletnem delu računam na zaupanje vseh tistih, ki ne stavijo nemogočih zahtev, upam, da se priglasi še večje število sodelavcev, elahov in podpornikov.

—g »Orient«, mednarodna trgovsko-speditorska in skladišna delniška družba v Mariboru, sporoča da je prevzela za Maribor razprodajo znakov in legitimacij in sprejemanje naročil na stanovanje za »Praški velesejme« ki se vrši od 12.—19. marca 1922. Vsa tozadovna pojasnila daje brezplačno, za pismena pojasnila je priobiti znamko za 1 Din. Pisarna se nahaja na Meljski cesti št. 12. Obenem tudi sporoča, da je uprava Praškega velesejma imenovala družbo za »Oficijelnega spediterja Praškega velesejma«.

—g Tržne cene v Beogradu. V Beogradu so raznim živilom sleden tržne cene: goveje meso 11 D, telečje 13 D, ovčje 16 D, jagnjetina 30 D, svinjsko sveže 16 D, svinjsko suho 18 D, svinjska slanina sveža 18 D, suha slanina 20 D, užijka slanina 40 D, mast 22 D, klobase 14 D kg, ocvirki 14 D, šunka 40, sveže mleko 4, kisló mleko 5, maslo 36, smetana 34, kisló zelje 3, sladko zelje 3. Tež je umeti v kilogramih jajca 3 D komad.

Raznoterosti.

POLOŽAJ ŽELEZNIČARJEV IN MINISTAR SAOBRAČAJA.

— Beograd, 19. febr. (Izv.) Predsednik Udruženja nacional. železničarjev g. Aca Stanojević je z deputacijjo interveniral pri ministru saobračaja g. Andri Staniću glede nove železniške službene pragmatike in o poboljšanju gmožnega položaja.

Predložil mu je spomenico o pragmatiki, izboljšanju doklad in ureditvi kilometraže. Minister saobračaja je predsedniku in deputaciji izjavil, da prouči vprašanje železničarske pragmatike in ostale zadeve. Ob tej priliki je obvestil g. Stanojevića, da je vlada odobrila kredit 39 milijonov dinarjev za nabavo novoletne službene obleke osoblu, ki vrši eksekutivno službo na progi in postajah, tako uradništvu kakor uslužbencem.

POLITIČNI NAMENI ITALIJE PROTI AVSTRIJI.

—Dunaj, 18. februarja. (Izv.) V finančnih in političnih krogih komentirajo na različne načine italijanska poudarila glede kredita, ki naj bi znašal 200 milijonov lir. Jasno je, da zasleduje Italija s tem kreditom gotove politične tendence. Italija skuša na vse načine, da brani Avstrijo pod italijansko interesno sfero.

DIREKTNI BRZOVLAKE MED BEOGRADOM IN BUDIMPEŠTO.

— Beograd, 18. februarja. (Izv.) Ministrstvo saobračaja je ukrenilo v sporazumu z budimpeštansko vlado, da se od 1. marca dalje nadomeste specialni brzovlaki Beograd - Budimpešta z rednimi brzovlaki.

Kaj je Elsaftinid — to se zna! Lebarner Feller — Stubica.

Poizvedbe.

— Zgubila se je rujava bos kot vrtnik. Prosi se, naj se vrne proti primerni nagradi, Škofja ulica 10/1 nad.

— Pos bernardinski se je našel. Več pove orož. postaja Ljubljana.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podržaj.

200 rabljenih zabojev

srednje velikosti se prodajo po 10 D. Istotako se kupi dobro ohranjen ženski šivalni stroj. Goško Polje v Rebru št. 15. 1197

Trgovski pomočnik

zmožen samostojno voditi podružnico, dober detaljist, vešč. manufakturne in špecerijske stroke, se sprejme. Nav. v upravi Slov. Naroda. 1114

Šivalni stroj

ženski, dobro ohranjen, se kupi. Ponudbe pod „Šivalni stroj 12.2“ poštnoležeče Ljubljana. 1202

Minar se išče.

Ponudbe na paromlin Muhvič, Mala Subotica, Medjimurje. 1141

Insertirajte v Slov. Narod!

VINO

Vlastelinstvo Videvo pri Varenčinu ima na pro'aj:

120 hl čistega rizlinga iz leta 1921
40 hl kraljevine (Zierfandler) letnik 1921
12 hl portugalea letnik 1921. 1215

Originalni belgijski teški zdrebeci za odgoj

1206

prispjeti će ovih dana i stajati na prodaju kod

E. Vajda, Čakovec, Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjavni naslov: Vajda, Čakovec.

Interurb. telefon: št. 59.

Strojnika

izkušene, valenega pri obratu na parni žagi, sprejemam. Stanovanje prosto. Ponudbe s pričevali na Ivan Majaron, Borovnica. 1207

Iščem mesta

kot skladiščnik ali predelavca, s prakso pri deskah in tramih. Nav. slov. pove uprava Slov. Naroda. 1163

150 dinarjev n građe

tistemu, ki preskrbi mlajšemu gos.odu pri boljši rodbini mebovano sobo z električno razsvetljavo. Ponudbe pod „Nagrada 1214“ na upravo Slovenskega Naroda. 1214

Železniški uradnik

samec, 26 let star, dobro verzran, roseno na v komerc. službi, želi premeniti službo in vstopiti s 1. aprilom t. l. v kakšno večjo bančno tovarniško ali trgovsko podjetje. Ponudbe pod „Zmožnost in vstrajnost 1204“ na upravo Slov. Naroda. 1204

Sveže cvetke

za šopke in vence ima najcenejš. vedno v zalogi „Vit“ Džamenja in dr. družba z o. z. Maribor. 1200

Izjava.

Izjavljam, da je neeseno vse, kar sem obdobil gospo Alojzijo J. van, gostinčarko v Podgradu, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od sodniškega postopanja. Hribar Josip.

Trgovina

z mešanim blazom se z vso zalogo in opremo prodajo. Ista se nahaja na najpomembnejšem prostoru v sredni me. ta Maribor. Potrebni kniti 45.000 K. Ponudbe pod „Trgovina 10.01“ na og. javod l. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 1176

Poslovodju

za tvorilcu ko'natih vajinanih kamata traži M. Aokermann, Bjelovar. 1205

Trgovec

star 30 let, vsestransko izobražen in z večjim kapitalom, želi vstopiti h kakšnemu večjemu trgovskemu ali tovarniškemu podjetju kot kompanjon ali vodilna moč s kavico. Vstop po dogovoru. Ponudbe pod „Denarna moč 1201“ do 1. marca na upravo Slov. Nar. 1201

Ivan Omerzu

trgovec

Na Omerzu roj. Baste

poročena 20. febr. 1922.

Zagorje ob Savi Gomilsko

Učenec

za krojaško obrt, od 18 letnih staršev, se takoj sprejme. Hrana in stanovanje prosto. Ivan Mohorič, kroja. ki mojster, Sv. Petra cesta št. 6 v Ljubljani. 1210

Sprejme se kontoristinja

popolnoma zročna samostojne korespondence v slovenščini, sibirščini in emščini ter vseh pišanih del. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Ponudbe pod „Kontoristinja 1154“ na upravo Slov. Naroda. 1151

Več zabojev

v različnih velikostih odda po ugodni ceni trvdka Ivan Bonač, Ljubljana. Selen urga. va ulica. — Istotako se sprejme učenka iz dobre hiše ki ima veselje do papirne stroke. 1153

Traži se više

pos'ovedia i akordanta za kamanike i zemljoradnje. Ponudbe stali na „Pruga d. d.“ Zagreb. Rakova ulica 7. 1184

Urorske

furniture (potrebšine) in orodje, ure ter amer. duble blago samo na vel ko. Rustdolf Plick, Zagreb, Hlca 63. 1157

Perje

kokošje in puransko se dobi v vsaki množini po dnevnih cenah pri E. Vajda, veletrgovina s peruti no, Čakovec, Medimurje. 907

Potnike ali zstopnike

išče volika tvornica likerjev, ru. na, konjaka in ostala spirituoza. Ponudbe z obvestilom, v katerem kaju pozna reflektant največ odjemalcev, je poslati na naslov: Poštni predal 41, Zagreb, glavna pošta. 1068

SOBO

išče nužno gospodična iz boljše hiše ki je ves dan odsotna. Da nagrado. Ponudbe na poštni predal 18. 1203

Išče se posojilo

za zeradbo novega podjetja proti 10% obresti na vknjižno stavbo. — Ceniene ponudbe do 25. t. m. na uprav. Slov. Naroda pod „Podjetje/1183“. 1183

Kontorista ali kontoristinjo

z večletno prakso sprejemam. Ponudbe s prepisi izpričeval na poštni predal št. 13 v Ljubljani. 1165

Prima bosanske šljivove rakije

nudja Hrvatska posavska banka d. d. Brčko.

Brzjavni naslov: Hrvatska Brčko. 1216

RAZGLAS.

Dne 25. februarja 1922 ob 10. uri zjutraj se vrši pri ravnateljstvu drž. zdravilišča Rogaška Slatina ustmena javna dražba

avtoomnibusa z 22 sedeži.

Znamka: Benz, konjake silo: 35—43 HP, polni gumi.

Zdražitelj ima takoj po končani dražbi vložiti pri ravnateljstvu drž. zdravilišča v Rogaški Slatini 10% izkladne cene kot varščino, katere ostane pri ravnateljstvu do končnega izplačila in spravi la avtoomnibus.

Dražbeni in nadaljni plačilni pogoji so interesentom na razpolago pri ravnateljstvu državnega zdravilišča.

Ravnateljstvo ni vezano svoj avtoomnibus najvišjemu ponudniku oddati, ampak si pridržuje pravico odobritve in odklonitve.

Državno zdravilišče Rogaška Slatina.

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti našega brata in svaka, gospoda

Rudolfa Marina

štabnega narednika

izrekamo vsem, ki so ga tolažili v bolezni in mu pomagali, kakor tudi vsem udeležencem pogreba, srčno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo nekaterim kolegom drž. policije, ki so ga veledušno podpirali.

Srčna hvala vsem!

Ljubljana, dne 20. februarja 1922.

Pavlina Rojano, Štefanija Lindoman, Amalija Marin, sestre. — Frane Marin, Ivan Marin, brata. — Josip Rojano, Henrik Lindoman, svaka, vsi v Ameriki.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja in izraženega sožalja ob nenadomestljivi izgubi našega srčnoljubljenega soproga in očeta, gospoda

Ivana Krisperja

izrekamo tem potom vsem prav srčno zahvalo.

Posebej pa se zahvaljujemo osobju tvrde Krisper za poklonjeni krasni venec ter polnoštevilno udeležbo pri pogrebu, vsem darovateljem prekrasnega cvetja in vencev, končno vsem, ki so tako mnogobrojno spremili preblagega pokojnika k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1922.

Globoko žalujoči rodbini: Krisper-Germ.